

Valtuustoaloite kännyköiden käytöstä Tampereen kaupungin kouluissa

Tietojen mukaan peruskoulujen kännykkäkielto on ollut esillä maan hallitusneuvotteluissa. Älypuhelimien käytön rajoittaminen on noussut esiin myös, kun Helsingin Sanomat kysyi 92 opettajalta, mistä lasten ja nuorten oppimistulosten lasku johtuu. Osa toivoi ”kännykkäparkkia”, jossa koululaisten puhelimet olisivat koulupäivän ajan säilössä, poissa lasten hallusta. Tampereella on joissakin kouluissa jo käytössä laatikot, joihin oppilaat jättävät tunnin alussa puhelimensa ja ottavat ne sieltä tunnin jälkeen. Yleinen havainto on, että puhelinten käyttö oppitunneille häiritsee paljon oppimista ja keskittymistä. Monet aikuiset, nuoret ja lapset ovat addiktoituneita laitteisiin ja niitä seurataan ja luetaan tiiviisti myös työn ja opiskelun ohessa.

Opetushallituksen ohjeistukset puhelimen käytön rajoituksista tällä hetkellä ovat:

- Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa voidaan järjestysäännöissä kieltää puhelimen käyttö oppitunnilla.
- Oppilas voidaan oppitunnin aikana käskää laittamaan puhelin pois esimerkiksi omaan taskuun tai reppuun, jossa puhelin ei häiritse.
- Perusopetuksessa opettaja tai rehtori voi ottaa puhelimen häiritsevänä pois, jos oppilas häiritsee opetusta tai oppimista puhelimella.
- Välitunneilla ei voida kokonaan kieltää puhelimen käyttöä, välttämätön yhteydenpito on mahdollistettava esimerkiksi huoltajaan.
- Perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa opettaja tai rehtori voi määrätä oppilaan/opiskelijan poistumaan, jos hän ei kehotuksista huolimatta laita puhelinta pois ja häiritsee sillä.

Opetushallitus pitää keskustelua toimivista pelisäännöistä tarpeellisena.

Näkökulmia kännyköiden käytön rajoittamiseen koulussa:

1. Oppiminen ja keskittyminen: Kännykän käyttö voi häiritä oppimista ja keskittymistä luokassa. Oppilaat tarkistavat viestejään, selaavat sosiaalista mediaa tai pelaavat pelejä oppitunnin aikana. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti oppimistuloksiin, keskittymiseen, luokan ilmapiiriin ja rauhaan opiskella.
2. Kiusaaminen ja häiritä: Kännykät voivat tarjota välineen kiusaamiselle ja häirinnälle. Tekstiviestien, sosiaalisen median tai muiden viestintäsovellusten avulla opiskelijat voivat kohdistaa toisiinsa negatiivista käyttäytymistä. Kännykän käytön rajoittaminen voi auttaa ehkäisemään tällaista käytöstä.
3. Turvallisuus ja epärehellisyys: Kännykän käyttö voi luoda mahdollisuuden epärehelliseen toimintaan, kuten huijaamiseen kokeissa tai luvattomaan tiedonhakuun. Tällainen toiminta voi vääristää oppilaiden oppimistuloksia ja arvosanoja.
4. Koulun ja opettajan valvonta: Kännykän käytön valvominen voi olla haastavaa opettajille ja koulun henkilökunnalle. Opiskelijat voivat yrittää salakuljettaa kännyköitä luokkiin, mikä lisää koulun järjestyksenvalvonnan taakkaa.

5. Teknologian hyödyntäminen oppimisessa: Toisaalta kännykät voivat myös tarjota oppilaille pääsyn monipuolisiin oppimateriaaleihin, sovelluksiin ja resursseihin. Ne voivat auttaa oppilaita tutkimaan, luomaan ja kommunikoimaan tehokkaasti. Rajoittamalla kännykän käyttöä koulussa, voidaan menettää myös näitä mahdollisuuksia.

Ehdotuksia:

1. Kännykän käyttö luokahuoneessa: Kännykän käyttö olisi kielletty oppituntien aikana, ellei opettaja ole antanut erityistä lupaa sen käyttöön opetus- tai oppimistarkoituksessa. Oppitunneilla oppilaiden tulisi keskittyä opetukseen ja vuorovaikutukseen opettajan ja toistensa kanssa.
2. Kännykän säilyttäminen: Oppilaat tulisi ohjeistaa säilyttämään kännykkänsä lukituissa kapseissa tai niille erikseen varatuissa säilytyslokerikoissa, jotka avataan oppituntien jälkeen. Näin varmistetaan, että kännykät eivät aiheuta häiriötä oppitunneilla.
3. Tiedottamisen lisääminen: Lisätään tiedottamista, jonka tarkoituksena on selittää oppilaille, vanhemmille ja henkilökunnalle yhteisten sääntöjen tarkoitus ja hyödyt. Tiedon lisääminen auttaa kaikkia ymmärtämään, miksi kännykän käyttöä rajoitetaan ja miten se voi parantaa oppimista ja oppimisympäristöä.
4. Poikkeukset: Otetaan huomioon tilanteet, joissa kännykän käyttö voi olla tarpeellista tai turvallisuuden kannalta tärkeää, kuten hätätilanteissa tai erityistilanteissa, jotka edellyttävät kännykän käyttöä oppimistarkoituksiin. Näissä tapauksissa opettajat voivat harkintansa mukaan myöntää poikkeusluvan kännykän käytölle.
5. Teknologian hallinta: Tutkitaan ja otetaan käyttöön teknologiset ratkaisut, kuten sovellukset, jotka voivat auttaa opettajia valvomaan ja rajoittamaan kännykän käyttöä luokassa tarpeen mukaan.
6. Kännykän käyttö vapaa-aikana: Puhelimen käyttö olisi hyvä pitää kurissa myös vapaa-aikana. Opettajat voivat vaikuttaa oppimisrauhaan kouluissa, mutta on tärkeää kiinnittää huomiota lasten puhelimen käyttöön myös vapaa-aikana. Vanhempien rooli on tässä tärkeä.

Kännykän käytön rajoittamisen suhteen tulee huomioida tiivis yhteistyö koulujen, oppilaiden, vanhempien ja vanhempainyhdistysten kesken. Yhteisistä käytännöistä ja pelisäännöistä tulee sopia yhdessä.

Eduskunnan oikeusasiamies antoi kännyköiden poiskeräämisestä ratkaisun 2020. Ratkaisu kiinnittää huomiota perusopetuslain noudattamiseen. Kännykkäparkkia voidaan käyttää, jos se perustuu vapaaehtoisuuteen. Oppilaaseen ei voida kohdistaa kurinpitokeinoja pelkästään siitä syystä, jos hän ei laita kännykkää kännykkäparkkiin. Oppilaalla on oltava myös päivän aikana mahdollisuus pitää tarvittaessa itse yhteyttä huoltajaansa. Jos oppilas ei tuo laitetta parkkiin, se laitetaan esimerkiksi omaan reppuun tai taskuun. Kännykällä ei saa häiritä tunnilla omaa eikä muiden oppimista. Jos oppilas ei kehotuksesta huolimatta laita laitetta pois, opettaja voi sen poistaa. Järjestyssääntöjen kiellon tai opettajan kehotusten vastaisesta toiminnasta voidaan käyttää kasvatustietokustelua tai kurinpitokeinoja.

Diabetesliitto on ottanut kantaa 25.5.2023 kännyköiden käytön rajoittamiseen kouluissa. Liitto muistuttaa, että lapset ja nuoret käyttävät puhelintaan diabeteksensa hoidossa.

Kannanoton mukaan ”Puhelinkielto opetustilanteessa ja välitunneilla johtaisi hankaliin tilanteisiin diabetesta sairastavilla lapsilla ja heidän perheillään. Moni diabetesta sairastava lapsi ja nuori käyttää verensokerinsa seurannassa glukosisensorointia. Tällöin lapsi tarkistaa verensokeritasonsa skannaamalla ihoonsa kiinnitetyn sensorin puhelimellaan useita kertoja päivässä. Insuliinipuutosdiabeteksen hoidossa verensokeritason tarkistaminen on välttämätön osa hoidon kokonaisuutta. Lapsilla insuliinipumppuhoito on yleinen hoitomuoto, ja tietyt insuliinipumput toimivat yhdessä älypuhelinien kanssa siten, että insuliinin ateria- ja korjausannoksia annostellaan puhelimella. Vanhemmat voivat puhelimeen liitetyn etäseurannan avulla myös seurata lasten verensokerin tasoa koulupäivän aikana, ja olla tarvittaessa yhteydessä lapsiin tai heitä tukeviin avustajiin. Diabetesliitto on saanut perheiden huolestuneita yhteydenottoja asiassa. Oppimis- ja työrauha taataan diabetesta sairastaville lapsille vain, kun he saavat toteuttaa omahoitoaan koulupäivän aikana yksilöllisen tarpeensa mukaan. Jos rajoituksia tiukennettaisiin, olisi välttämätöntä lisätä diabetestietoutta kouluissa ja kuntien opetustoimessa sekä vahvistaa aikuisten valmiuksia käsitellä puhelimen hoidollista käyttöä lasten kanssa eriarvoisuuden ennaltaehkäisemiseksi.”

Esitän, että Tampereen kaupungin kouluihin luodaan yhteiset säännöt kännyköiden käytöstä kouluissa, erityisesti oppituntien aikana. Oppilaat, vanhemmat ja vanhempainyhdistykset huomioidaan pelisääntöjä ja järjestyssääntöjä päätettäessä.

Tampereella 12.6.2023

Aila DüNDAR-JÄRVINEN

Kaupunginvaltuutettu

Valtuustoaloite julkisten vesipisteiden lisäämiseksi ulkotiloihin Tampereella.

Viime vuosina myös Suomi ja Tampere ovat kokeneet poikkeuksellisen lämpimiä kesiä. Kuumalla ilmalla riittävä veden saanti on ensisijaisen tärkeää. Kesäisin tuhannet tamperelaiset ja tänne tulevat matkailijat joutuvat huolehtimaan veden saatavuudesta ostamalla muovisia vesipulloja. Tämä aiheuttaa ihmisille ylimääräisiä kustannuksia ja lisäksi kuormittaa ympäristöä.

Tampereen kaupunki voisi puuttua asiaan tarjoamalla kesän aikana mahdollisuuden täyttää vesipulloja julkisista vesipisteistä. Näitä vesipisteitä tulisi sijoittaa paikoille, joissa ihmiset liikkuvat. Erityisesti Tampereen keskustan alueelle, mutta myös muualle suosittuihin kohteisiin, joissa vesipisteitä ei valmiiksi ole. Tässä pitäisi erityisesti huomioida ulkokuntosalit ja urheilukentät, joissa riittävällä veden saannilla on iso merkitys.

Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla tämä mahdollisuus on olemassa vesiposteissa, joita löytyy yhteensä 67 kappaletta. Tampereella vesipisteiden pitäisi olla strategisemmin ja tiiviimmin sijoiteltu. Mallia voisi ottaa Tallinnasta, jossa 38 julkista vesihanaa olivat ensimmäistä kertaa käytössä kesällä 2022. Tallinnan kaupunki perusteli palvelua keväällä 2022 muovijätteen vähentämisellä sekä sillä, kuinka tärkeää maksuttoman juomaveden saatavuus on kuumalla säällä.

Tampereella julkisia vesipisteitä oli laajamittaisesti tarjolla viimeksi 2018 nuorten yleisurheilun MM-kisojen aikaan, ja tästä oli erittäin hyviä kokemuksia. Myös Keskustorin Kesäkeitaalla oleva vesipiste on toimiva, ja se olisikin hyvä malli josta konseptia voisi laajentaa. Kesäkeitaan ympärille voisi mahdollisesti rakentaa useampia vesipisteitä nopeallakin aikataululla. Mahdolliset vesipisteet tulisi myös merkitä näkyvästi ja niistä tulisi tiedottaa.

Vesipisteiden tarjoaminen olisi yksinkertainen ja helposti toteutettava julkinen palvelu, joka lisäisi tamperelaisten ja tänne tulevien matkailijoiden hyvinvointia. Siitä olisi myös merkittäviä terveyshyötyjä kuumina kesäpäivinä.

Esitämme, että Tampereen kaupunki ryhtyy toimiin julkisten vesipisteiden lisäämiseksi ulkotiloissa Tampereen keskustan alueella ja muissa kuntalaisten ja matkailijoiden suosimissa paikoissa.

Tampereella 12.6.2023

Tampereen sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Kokonaissuunnitelma Pyynikin kesäteatterin ympäristön parantamiseksi

Pyynikin kesäteatterin, Rosendahlin rannan ja Pyynikin Trikoon muodostama alue on viime vuosina kasvattanut entisestään suosiotaan. Pyynikin uimarannan toimintoja on kehitetty ja alueen ravintolatarjonta on parantunut. Koronan jälkeen myös Pyynikin kesäteatterin toiminta on järjestetty uudelleen, ja kaupungissa toimiikin ikoninen kansalliskesäteatterimme. Alueelle on suuntautunut viime vuosina myös lisääntynyttä kiinnostusta erilaisten ravitsemus- ja elämysliiketoiminnan ideoiden muodossa.

Alueen suosion kasvaessa myös haasteet ovat kasvamassa. Erityisesti päivitystarpeet näkyvät kaupungin omistamissa Pyynikin kesäteatterin fasiliteeteissa, jotka olisi hyvä päivittää tukemaan 2020-luvun elämystarjontaa. Tämä mahdollistaisi paremmin niin kesäteatterin kuin aluetta mahdollisesti muutenkin hyödyntävien tapahtumien, kuten festivaalien käytön.

Erityisen haastavaksi kesäteatterin alueella on osoittautunut kahvila- ja ravintolatoiminnan järjestäminen, jossa vanhentuneet kahvila- ja oheistilat asettavat rajoituksia toiminnalle, eivätkä vastaa nykypäivän vaatimuksia. Tämän ohella alueen rajaaminen harjoitus- ja esitystoiminnan aikana on vaikeaa. Myös alueen vihersuunnittelu kaipaisi päivitystä 2020-luvulle. Suhteellisen yksinkertaisilla toimenpiteillä olisi mahdollista nostaa alueen vetovoimaa - samalla turvaten aluetta ympäröivän Pyynikin luontoa liialliselta kulumiselta.

Itse kesäteatterialueeseen rajautuvien toimintojen ohella myös alueen liikenteen ja pysäköinnin järjestäminen vaatisi kokonaisvaltaisempaa otetta. Nykyinen vapaa pysäköinti asettaa haasteita pysäköintitilojen riittävyydelle erityisesti tapahtuma-aikana, ja kun alueen suosio kasvaa, ei esimerkiksi liityntäpysäköintiä alueella kannattaisi järjestää. Alueen suosion ja myös asukasmäärän kasvaessa tietenkin myös joukkoliikenteen, kävelyn sekä pyöräilyn yhteydet kannattaa ottaa tarkasteluun, jotta mahdollisimman moni voisi suosia näitä kulkumuotoja.

Kaupungin selkeän tahtotilan osoittaminen alueella palvelisi paitsi alueen toimijoiden edellytyksiä, myös kaupunkilaisten ja matkailijoiden virkistäytymistä. Valtuustokauden pormestariohjelmassa läntisen keskustan vetovoiman lisääminen on ollut keskeinen painopiste, jota Pyynikin kesäteatterialueen kehittäminen myös palvelisi. Käsissämme on kansallisesti ainutlaatuinen kohde, joka suhteellisen pienin toimin voisi entisestään parantua - nostaan samalla koko Pyynikin alueen alueen vetovoimaa.

Me allekirjoitetut valtuutetut esitämme, että

- Kaupunki laatii alueelle yhdessä alueen toimijoiden kanssa kokonaisvaltaisen kehittämissuunnitelman, ja
- ryhtyy tämän edellyttämiin toimenpiteisiin koko kesäteatteria ympäröivän alueen tuomiseksi nykypäivän vaatimuksia edellyttävään kuntoon.

Allekirjoittajat:

Jaakko Stenhäll
Mikko Aaltonen
Antti Hiitti
Leena Kostainen
Ulla-Leena Alppi
Ida Leino
Vilma Järvisalo
Anne-Mari Jussila
Anneli Taina
Jouni Markkanen

Jaakko Mustakallio

Brigita Kosmijä

Arto Gronroos

Marika Puolimatka

Petri Rajala

Elina Järvenpää

Vilho Anttila

Jouni Ovaska

Matti Järvinen

Anna-Kaisa Jone

Olga Haapala

Merve Caglayan

Ulla Kampman

Mikko Hauha

Mirja Tapio

Sofia Julén

Anna-Paola Porri

Pekka Salmi

Kirsi Kallonen

Pia Viitonen

Jenni Rehe

Mirja Salmijärvi

Lauri 49

Jukka Koskisen

Oras Tykkänen

Oras Tykkänen

TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

Nuorisovaltuuston aloite läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä kaupunginhallitukseen

Nyt vaalikauden puolivälitarkastelun kohdalla nuorisovaltuusto esittää nuorten vaikuttamismahdollisuuksien takaamiseksi yhtä lisäystä toimielinten läsnäolo- ja puheoikeuksiin.

Nuorisovaltuusto esittää puhe- ja läsnäolo-oikeuden myöntämistä nuorisovaltuuston edustajille kaupunginhallituksen kokouksiin kaudelle 2023-2025. Nuorisovaltuusto pitää kaupunginhallitustyöskentelyä yhtenä parhaimmista tavoista vaikuttaa päätöksenteon valmistelussa.

Nuorisovaltuusto esittää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämistä kaupunginhallitukseen. Suomen nuorisovaltuustojen liiton vuonna 2022 teettämän nuorisovaltuustoselvityksen mukaan 45:llä kyselyyn vastanneista 205:stä nuorisovaltuustosta tai vastaavasta nuorten vaikuttamistoimielimestä on läsnäolo- ja puheoikeus kunnanhallituksen kokouksissa. Tällaisia kuntia ja kaupunkeja ovat muun muassa Vantaa, Espoo, Sastamala, Ylöjärvi, Vimpeli, Punkalaidun sekä Tuusula.

Nuorisovaltuusto pääsisi kaupunginhallitustyöskentelyssä osallistumaan kaupungin kehittämiseen laaja-alaisesti kaupungin jokaisella sektorilla. Se myös nostaisi Tampereen niiden edistyksellisten kuntien joukkoon, jotka ovat ottaneet nuoret rohkeasti mukaan osaksi päätöksenteon ydintä aina kaupunginhallituksen kokouksiin saakka. Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen edistäisi demokraattisesti kaupunginlaajuisilla vaaleilla valitun nuorisovaltuuston vaikuttamismahdollisuuksia selkeästi aikaisempaan nähden, kun nuorisovaltuuston olisi mahdollista tuoda ääntään esiin kaupungin korkeimpien päättäjien keskuudessa.

Nuorisovaltuusto esittää yhden vakituisen edustajapaikan myöntämistä kaupunginhallituksen kokouksiin, jolloin kokoonpano pysyy vielä suppeana. Vuonna 2021 kaupunginhallitus päätti olla kannattamatta vakituisen paikan lisäämistä muun muassa perustein: "Pysyvää läsnäolo- ja puheoikeutta kaupunginhallituksen kokouksiin ei ole edes palvelualueen johtajilla, minkä vuoksi ulkopuolisten edustajien lisääminen kaupunginhallituksen kokoonpanoon ei ole tarkoituksenmukaista." Nuorisovaltuusto ei näe kuitenkaan itseään ulkopuolisena toimijana, sillä nuorisovaltuusto on kaupungin yksi lakisääteisistä vaikuttamistoimielimistä. Nuorisovaltuusto myös näkee, että nuorisovaltuustolla on erityisasema kaupunginhallituksen kokouksiin osallistumisessa verrattuna muihin Tampereen vaikuttamistoimielimiin, sillä nuorisovaltuusto on näistä elimistä ainoa, joka edustaa kunnallisvaaleista ikänsä vuoksi ulosjäävää väestönosaa eli yli 25% tamperelaisista.

Alle 18-vuotiailla ei ole ollenkaan edustajaa kaupunginhallituksessa, sillä nuorilla ei ole äänioikeutta kuntavaaleissa. Täten vakituinen edustaja nuorisovaltuustosta olisi antamassa myös tulevaisuuden tamperelaisten näkökulman kaupunginhallituksen kokouksiin.

Nuorisovaltuusto esittää, että edustajapaikka nuorisovaltuustosta olisi kiertävä. Tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi kolme nuorisovaltuutettua voisi osallistua vaihdellen kaupunginhallituksen kokouksiin. Nykyään kaupunginhallituksen kehittämiskokouksiin on valittu nuorisovaltuustolta yksi varsinainen edustaja, sekä kaksi varaedustajaa, jolloin sama 1+2 kokoonpano voisi aloittaa kiertävillä edustusvuoroilla. Tällöin vaikutus nuoren kouluarkeen olisi minimaalinen. Nuorisovaltuuston toimielinedustajien välinen kommunikointi ja toimielintyöskentelyn jatkuva seuraaminen tulisi varmistamaan, että edustajien työskentely ei kiertävästä mallista huolimatta olisi katkonaista.

Etenkin nuorisovaltuuston vanhemmat edustajat voivat myös hyödyntää esimerkiksi hyppytunteja kokouksiin osallistuakseen, jolloin negatiivista vaikutusta koulunkäyntiin ei olisi ollenkaan.

Kuntalaissa (410/2015, 26 §) nuorisovaltuustosta kerrotaan seuraavaa: ”Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.”

Nuorisovaltuuston kuuleminen lapsia ja nuoria koskevissa asioissa on määritelty kuntalakiin ja tehokkain keino edistää kuntalain mukaista kunnan kuulemisvelvoitetta on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnissa sekä kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallituksen kehittämiskokouksiin nuorisovaltuustolle kokeilumielessä myönnetty läsnäolo- ja puheoikeus on osoittautunut nuorisovaltuustolle erittäin hyödylliseksi, ja vakituinen läsnäolo- ja puheoikeus nuorisovaltuuston edustajalle palvelisi nuorisovaltuuston perimmäistä tarkoitusta ja varmistaisi paremmin lasten ja nuorten edun toteutumista kaupungin päätöksenteossa ja sen valmistelussa.

Tampereen kaupungin nuorisovaltuuston puolesta,

Venla Taubert
Nuorisovaltuuston puheenjohtaja

sekä nuorisovaltuuston jäsenet

Kerttu Kajander
Max Nikkari
Eetu Hukkanen

Lisätietoja:
Tampereen kaupungin nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 31.5.2023.